

VIIMSI VALLA HARIDUS- JA NOOREVALDKONNA KÜSITLUSRAPORT

ARENGUKAVA LISA 2

November 2020

Sisukord

SAATEKS	3
1. ÜLEVAADE KÜSITLUSE TULEMUSTEST.....	4
1.1. KÜSITLUSELE VASTANUD	4
1.2. VÄLJAKUTSED JA OOTUSED.....	4
1.3. ÕPPESUUNAD VIIMSI KOOLIDES	6
1.4. NOORTEKESKUSE ROLL	7
1.5. PUUDUOLEVAD HUVIRINGID	7
1.6. HUVIHARIDUSE SIDUMINE KOOLIHARIDUSEGA	8
1.7. KOOLI JA LASTEAIA VALIKU PÕHJUSED.....	8
LISA 1. KÜSIMUSTIK	10

Saateks

Viimsi vald koostab haridus- ja noortevaldkonna arengukava 2021–2030. Kaasamaks vallaelanikke ja kogumaks arengukava jaoks vajalikku sisendit, viidi ajavahemikul 27.10–6.11.2020 läbi ülevallaline küsitlus valdkonna töötajate, õpilaste ja lapsevanemate hulgas.

Küsitluse eesmärk oli teada saada võimalikult paljude inimeste arvamus ja koguda ideid valdkonna arendamiseks ja arengukava koostamiseks. Küsitlus oli veebipõhine, mida levitati valla kodulehe ja sotsiaalmeediakanalite kaudu. Küsimustik on leitav lisast 1.

Viimsi Vallavalitsus ja küsitluse läbiviijad tänavad kõiki vastanuid!

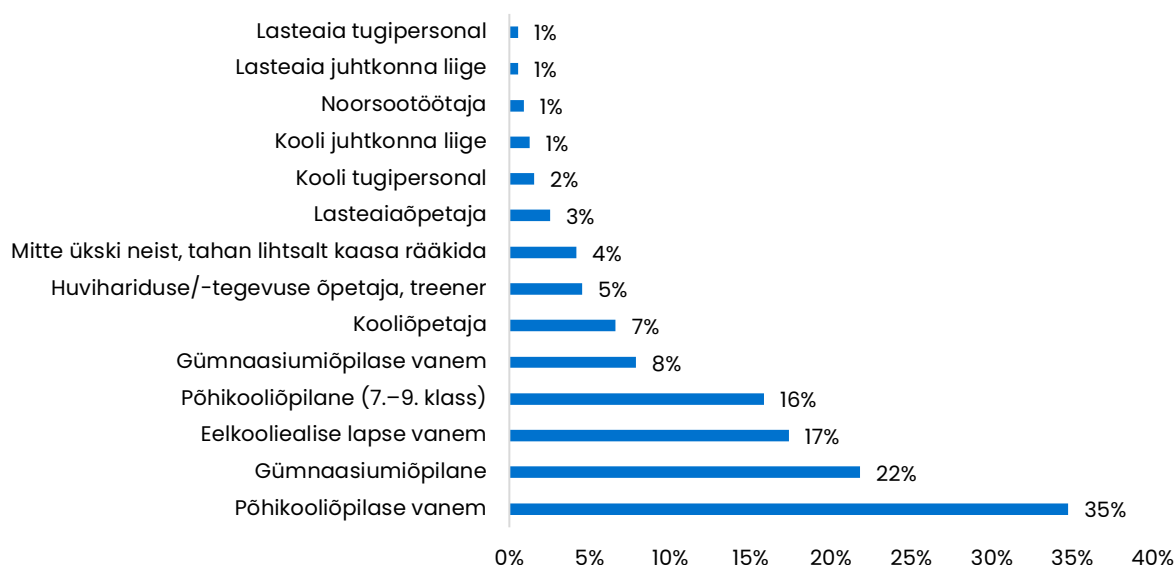
1. Ülevaade küsitluse tulemustest

1.1. Küsitlusele vastanud

Veebiküsitlusele vastas 1105 inimest, nendest 70% olid naissoost ja 30% meessoost. Vastanute jagunemine on näha joonisel 1. Suurem osa vastajad olid lapsevanemad ning kooliõpilased¹, töötajate ja tugipersonali osakaal oli u 12%.

Kaks küsimust olid pigem kvantitatiivsed (nr 3 ja 8), võimaldades ka täiendavaid sõnalisi kommentaare.

Neli küsimust olid avatud küsimused ehk sisult kvalitatiivsed. Nende puhul on statistiliselt võimalik leida enimkasutatud märksõnu, kuid tulemust ei saa üldistada kvantitatiivseks. Kvalitatiivsete küsimuste puhul on rõhuasetus hinnangu kvaliteedil – nt kas uuenduslik lähenemine või õppemetoodika, mis antud küsimuse teemasse puutub. Osade küsimuste puhul on vaadatud hinnanguid ka vastajagruppide lõikes – lapsevanemad, kooliõpilased, õpetajad (sh tugipersonal) ja juhtkond ning välja on toodud, mis kvalitatiivselt enim kõlama jäi.

Joonis 1. Küsitlusele vastanud gruppide lõikes

1.2. Väljakutsed ja ootused

Esmalt küsiti hinnangut (5–pallisel skaalal) 13 väite osas **haridus- ja noorsootöö valdkonna tuleviku väljakutsekutsete kohta**, mis arengukava koostamise käigus kõige enam üles kerkisid. Üldistades võib öelda, et arengukava koostamisel, grupiintervjuudes ja töörühmades esile kerkinud teemade vajadus sai vastajate poolt kinnitust. Joonisel 2 on näha vastused kaalutud keskmisena. Hinnangu üle 4,5

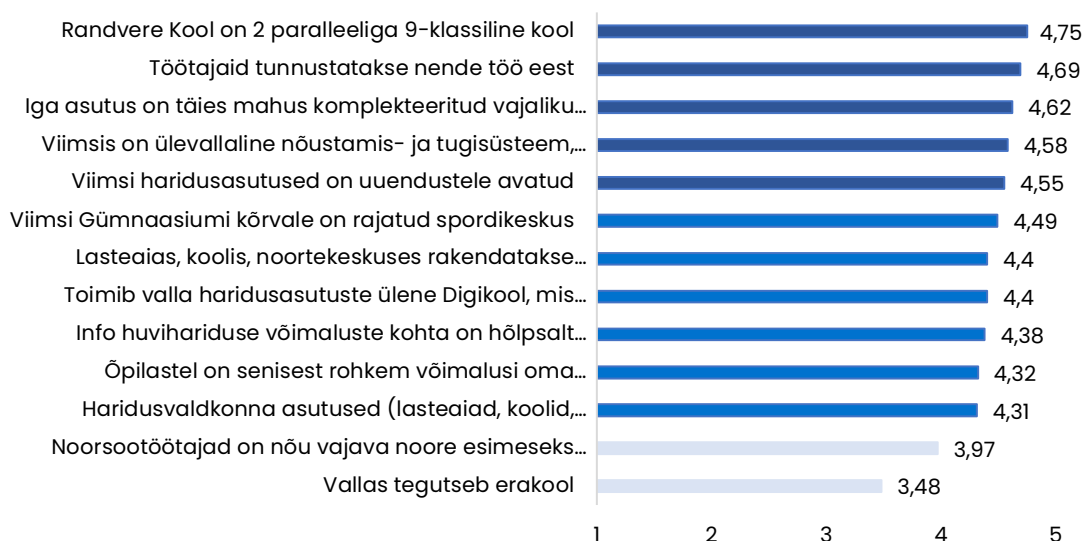
¹ Üks vastaja võis olla samaaegselt mitmes rollis (nt eelkooliealise ja põhikooliealise lapse vanem), mitme valikuga vastajaid on u 20%.

palli said 5 teemat, neist kõrgeimana hinnati vajadust luua *Randvere Kooli näol 2 paralleeliga 9-klassiline kool*. Teised kõrgema hinnangu saanud teemad olid seotud „pehmemate“ väärtusega: *asutustes töötavad kvalifitseeritud inimesed, kelle tööd tunnustatakse ning töötajad on uuendusmeelsed*. Väga oluline oli vastajate hinnangul *ülevallalise nõustamis- ja tugisüsteemi loomine*, et katta puudujääke nii hariduslike erivajadustega laste, nende vanemate ja õpetajate toetamisel.

Alla 4 palli hinnati 2 teemat, mis ei tähenda, et need ei oleks olulised, kuid need eristusid teistest hinnangutest. Madalamalt hinnati noorsootöötajate rolli noore esimeseks nõuandjana ning erakooli vajadust, mille vajadust, tõi küll, kommentaarides just rõhutati.

Antud küsimusega seoses väärivad välja toomist järgmised kommentaarid:

- Gümnaasiumikohtade mitte jagumine oma valla noortele on tekitanud mõningat pahameelt. Siin nähti ühe lahendusena erakooli rajamist, mis toetub mõnele teisele pedagoogilisele lähenemisele (Waldorf, Montessori)
- (Kooli)bussiliinide sageduste tihendamine, eriti Randvere suunal
- Kuigi Digikool sai keskmiselt 4,4 palli, tekkis küsimus, mida see ikkagi sisuliselt tähendab. Seega tuleb projektiideest ja vajadust täpsemalt kommunikeerida

Joonis 2. Haridus- ja noorsootöö valdkonna väljakutsed ja ootused

1.3. Õppesuunad Viimsi koolides

Küsimusele, **millised võiksid olla Viimsi koolide õppesuunad**, anti 482 vastust, millest kategooria „ei oska öelda, ei tea“ jms välja võttes jäi järele 430 vastust. Statistiliselt enimkasutatud märksõnad olid:

- Reaalsuund 74
- Võõrkeeled 73
- Infotehnoloogia 63
- Sport 59
- Ettevõtlus, majandus 53
- Kunst 46
- Humanitaarsuund 40
- Loodusteadused 33
- Muusika 26
- Tehnoloogia, inseneeria 22

Kindlasti ei saa siinkohal teha lõplikku järeldust (nt reaal- või humanitaarsuund), sest küsimus on sisult kvalitatiivne. Ent valikainete rõhuasetused tulid üpris hästi esile – infotehnoloogia, majandus/ettevõtlus, tehnoloogia/inseneeria. Konkreetsed valikud peaksid tegema koolid ise, lähtuvalt õppekavade võimalustest.

Alljärgnevalt on vaadeldud vastuseid vastajagruppide lõikes.

Juhtkonna vaates toodi välja, et õppesuundadest tähtsam on põhikoolide õpioskuste teadlik kujundamine, õppesuundi 1.–6. klassides ei ole vaja ning õppesuundadeks põhikoolis vaba tunniressurssi ei jagu.

Õpetajate ja personali vaates toodi kvalitatiivse hinnanguna välja, et põhikoolis ei oleks vaja konkreetseid õppesuundi, rõhk peaks olema tugeval põhiharidusel, mille kõrval on mitmekülgsed huvihariduse võimalused. Mainitud oli loovust, ettevõtlikkust, eneseväljendus- ja analüüsioskust, mis peaks sisalduma põhikooli õppeprogrammi sees.

Lapsevanema vaates oli mitmeid kordi mainitud Montessori pedagoogika lähenemist, mille laiem tõlgendus võiks olla, et õppesisu, sh meetodikad peaksid lähtuma lapse arenguvajadustest ja huvidest, sisaldades loomingulisust, katsetamisvõimalusi ning vältides segregeerimist. Lisaks tavapärastele ainetundide märksõnadele pakuti ka „pehmemaid“ oskuseid nagu empaatia- ja analüüsivõime, probleemide lahendamise oskus, ajaplaneerimine, mida on võimalik olemasoleva õppeprogrammi raames edasi anda.

Õpilaste vastustes oli palju „ei oska vastata“ vastuseid, mis on ka loogiline. Muuhulgas kirjutati, et õpetada tuleks asju, mida läheb päriselus vaja, mis võimaldavad õpilastel katsetada, et saada aru, mis neid kõige rohkem huvitab. Vähem kodutööd ja rohkem klassis õpetaja abil töötamist.

Kokkuvõtteks peaks küsimuse rõhuasetus olema mitte niivõrd õppeaine nimetus ise, vaid **kuidas** õpetatakse – läbi loovuse, katsetamise ja iseõppimise arendada „pehmemaid“ väärtusi nagu ettevõtlikkus, eneseväljendus, analüüsimine ning see peaks olema pikitud praeguste ainetundide sisse (vähemalt põhikooli osas).

1.4. Noortekeskuse roll

Küsimusele, **millega peaks noortekeskus esmajoones tegelema**, anti 440 vastust, nendest 70 „ei oska öelda/ei tea“.

Õpilaste vaates nähti noortekeskuse rolli eelkõige vaja veetmise võimaluste loomisel (sh huviringid), samas, et noortel oleks ka koht, kus lihtsalt olla, puhata ja mängida. Tegevused peaksid sisaldama arendavaid momente (koostöö ja suhtlemisoskuste arendamine, ettevõtlikkus, esinemine jms). Mitmetel juhtudel mainiti ka nõustamise vajadust teemadel nagu noorte probleemid, kiusamine, depressioon ja vaimne tervis.

Lastevanemate vaates peaks noortekeskus eelkõige ära katma vaja veetmise võimaluse peale kooli ning koolivälisel ajal (sh vaheaegadel), kuidas ei dubleeriks koolides pakutavat. Tegevused peaksid lähtuma noorte endi vajadustest, mis võimaldavad noortel katsetada, arendada loovust, ettevõtlikkust ja sotsiaalseid oskusi. Tsiteerides: „noortekeskus ei ole kool ega huviring, see peaks võimaldama „kastist välja“ mõtlemist ja tegutsemist“. Tegevuste juures rõhutati nutisõltuvuse ennetamist/vähendamist, mille juures võiks noortekeskus kaasa aidata. Rõhutati **kaasatust** – et tegevustesse saaksid kaasatud ka erivajadusega noored. Oluline on töökogemuse võimaluse pakkumine. Töömalevat kiideti ja sedalaadi tegevust peaks pakkuma tihemini kui kord aastas. Vajadusena toodi välja algkooli õpilastele pikapäeva rühma sisustamine. **Vajadusel** peaks noorsootõtaja olema noorte murede ära kuulaja ja usaldusisik, mis eeldab valmisoleku loomist noorsootõtajate seas.

Juhtkonna, õpetajate jm personali vaates hinnangud ei erinenud, muuhulgas oli välja toodud pikapäevarühma sisustamine, sest koolides neid enam ei ole.

1.5. Puuduolevad huviringid

Küsimusele, **millistest huvitegevustest on Viimsis puudus**, andis hinnangu 443 inimest, korrektseid vastuseid oli 420. Statistiline märksõnade eelistus esile ei tulnud, see tähendab, et vastuste spekter oli väga lai. Hinnanguid „ei oska öelda/ei ole puudus/on piisavalt“ anti ligikaudu 150 korral ehk umbes 35%-l juhtudest. Küll aga toodi samas puudusena välja info keerulist leidmist, tsiteerides: „infot valikute kohta on keeruline leida – võiks olla ühes kohas. Rohkem kui kvantiteediga tuleks tegeleda kvaliteediga ehk olemasolevatele luua parimad tingimused, sh rahastus.“

Kvaliteedi alla liigitub siin kontekstis ka väike kohtade arv huviringides (mainiti eriti muusikaga seotud ringides).

Konkreetselt ettepanekuna toodi välja arendada poolsaarel suusaring külast külasse, mis suurendab veelgi tegevusvalikuid. Lastevanemate seas mainiti, et puudu on huviringidest eelkõige väikelastele (2-4 a). Logistilised mured toodi välja nn idakalda vastajate poolt, et Randveres on võimalusi vähem ja logistika Viimsi keskusega keeruline (mõeldud ühistransporti). Õpilased, kelle vastuseid olid üldarvus vähem, vastasid konkreetsetelt sporditrennide/huviringide nimesid, millest statistilist eelistust ei tekkinud, mis tähendab, et soovid olid väga erinevad.

1.6. Huvihariduse sidumine kooliharidusega

Küsimusele, **kuidas võiks toimuda huvihariduse ja -tegevuse sidumine kooliharidusega**, vastas 391 inimest, neist 80 andsid hinnangu „ei oska öelda/ei tea“, kellest omakorda kolmveerand olid kooliõpilased.

Juhtkonnad vaates toodi välja, et huviharidust võiks rohkem arvestada üldhariduskooli õppe osana (nn VÕTA süsteem), gümnaasiumis seda juba on, mis võiks laieneda ka põhikooli tasemele. Õpetajate ja muu personali vaates oli hinnanguid, mis ühtisid juhtkonnaga, tsiteerides: „trennis käiv laps ei peaks kehalises käima, kunstiringis käiv laps ei peaks kunstitunnis käima.“ Õhtupoolsel ajal on koolimaja tühi, seega huvihariduse koostöö on lihtsamini korraldatav. Huvihariduse teenuse pakkujad ja koolid peaksid tihedamalt koostööd tegema aegade ja tegevuse õpiväljundite osas.

Lapsevanemad toetasid ka huvitegevuse läbiviimist koolide juures kohe peale õppetööd ning vallasisene ühistransport peaks huvitegevuse aegadega arvestama. Samuti leidis kajastust nn huvihariduse VÕTA süsteem, kus mingi õppeaineaine raames huviringis käiv õpilane saab vaba aega kas süvendatult oma huviga tegelemiseks või teiste kodutööde tegemiseks. Üks eristuv mõte oli huviringides käimist tunnustada, mis kajastuks ka koolitunnistusel.

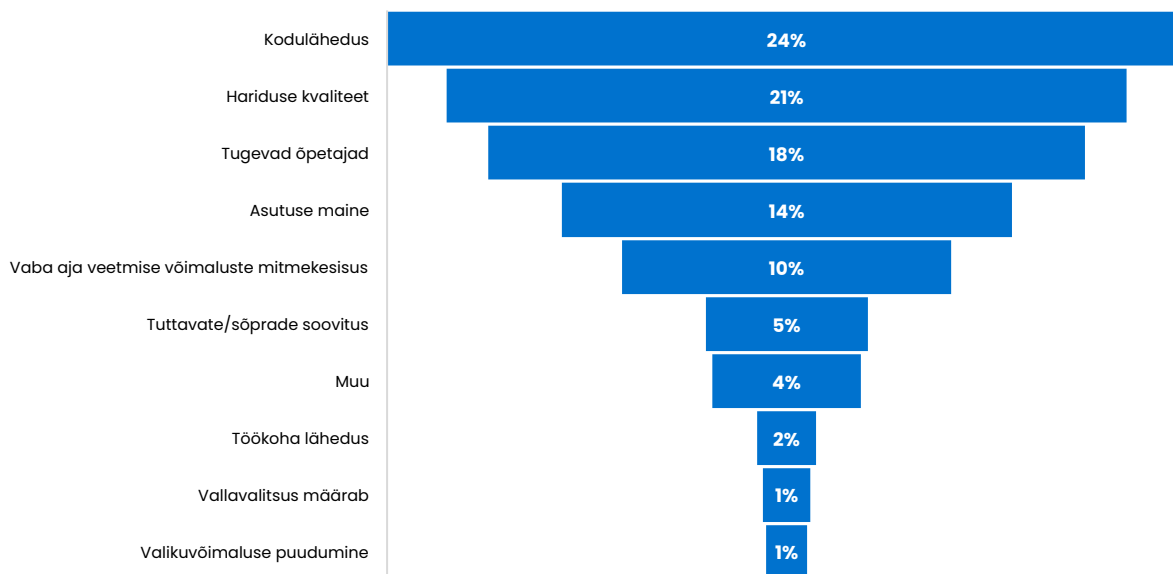
Õpilaste vaates toetati ka huvitegevuse arvestamist formaalõppes, mis tuli esile eriti sporditegevuses, kui trennid on mitu korda nädalas ning kodutöödeks jääb vähem aega.

1.7. Kooli ja lasteaia valiku põhjused

Viimane küsimus oli mõeldud ainult lapsevanematele – **millest lähtute lasteaeda ja/või kooli valides?**

Vastajaid oli 445, kes ühtekokku märkisid 1471 eelistust. TOP 3 kriteeriumiks on **kodulähedus, hariduse kvaliteet ning tugevad õpetajad**.

Kategooria „muu“ ja kommentaaride all toodi välja vajadusena pakkuda alternatiivsel pedagoogilise õppemetoodikal põhinevat haridust (nt Montessori), mille laiem tõlgendus arvestades teisi antud hinnanguid võiks olla seostepõhine ja lapse arenguvajadusest lähtuv õpe, kiusamisvaba haridusasutus ning rohkem õuesõpet. Samuti toodi vajadusena välja pikapäevarühma olemasolu algkoolis, õppeklassid on liiga suured, Viimsi-sisene bussiliiklus on sageduse mõttes ebapiisav ning oma valla noortele on vaja suurendada gümnaasiumikohti. Viimased märkused leidsid kajastust ka juba esimese küsimuse juures.

Joonis 3. Lastevanemate eelistus lasteaia- või koolikoha valimisel

Lisa 1. Küsimustik

I Vastaja taust

1. Olen...: *
 - Kooli juhtkonna liige
 - Lasteaia juhtkonna liige
 - Kooliõpetaja
 - Lasteaiaõpetaja
 - Kooli tugipersonal
 - Lasteaia tugipersonal
 - Noorsootöötaja
 - Eelkooliealise lapse vanem
 - Põhikooliõpilase vanem
 - Gümnaasiumiõpilase vanem
 - Põhikooliõpilane (7.–9. klass)
 - Gümnaasiumiõpilane
 - Huvihariduse/-tegevuse õpetaja, treener
 - Mitte ükski neist, tahan lihtsalt kaasa rääkida

2. Sugu: *
 - Naine
 - Mees

II Väljakutsed ja ootused

3. Palun hinnake 5-palli skaalal alljärgnevaid väiteid, kus 1 – ei ole üldse oluline, 5 – on väga oluline. *

Tulevikus soovin, et:	1 – ei ole üldse oluline	2	3	4	5 – on väga oluline	Ei oska vastata
Viimsi haridusasutused on uuendustele avatud						
Viimsis on ülevallaline nõustamis- ja tugisüsteem, mis toetab nii hariduslike erivajadustega lapsi ja andekaid lapsi kui ka nende õpetajaid						
Toimib valla haridusasutuste ülene Digikool, mis võimaldab õpilastel osaleda tundides						

distantsilt ja koolidel jagada ainetunde						
Õpilastel on senisest rohkem võimalusi oma õpinguid iseseisvalt kujundada (personaliseeritud õpitee), saades selleks koolilt vajalikku tuge						
Noorsootöötajad on nõu vajava noore esimeseks nõuandjaks ja suunajaks						
Info huvihariduse võimaluste kohta on hõlpsalt kättesaadav						
Haridusvaldkonna asutused (lasteaiad, koolid, noortekeskused, huvikoolid) teevad omavahel tihedat koostööd						
Iga asutus on täies mahus komplekteeritud vajaliku kvalifikatsiooniga töötajatega						
Töötajaid tunnustatakse nende töö eest						
Randvere Kool on 2 paralleeliga 9-klassiline kool						
Viimsi Gümnaasiumi kõrvale on rajatud spordikeskus						
Lasteaias, koolis, noortekeskuses rakendatakse keskkonna kujundamisel innovaatilisi ideid						
Vallas tegutseb erakool						
Muu (palun täpsustage)						

4. Millised õppesuunad võiksid Viimsi koolides olla?

.....

5. Millega peaks noortekeskus esmajoones tegelema?

.....

6. Millistest huviringidest on Viimsis puudus?

.....

7. Kuidas võiks toimuda huvihariduse ja -tegevuse sidumine kooliharidusega?

8. AINULT LAPSEVANEMATELE: millest lähtute lasteaeda ja/või kooli valides?

- Kodu lähedus
- Töökoha lähedus
- Asutuse maine
- Tugevad õpetajad
- Hariduse kvaliteet
- Vaba aja veetmise võimaluste mitmekesisus
- Tuttavate/sõprade soovitus
- Vallavalitsus määrab
- Valikuvõimaluse puudumine
- Muu (palun täpsustage).....